

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo

Att.: avdelingsdirektør Christina Christensen/

Seniorrådgiver Kurt Arne Sandvik

Sted/Dato: Oslo, 05.09.2016
Deres ref:
Vår ref:

HØRINGSUTTALELSE – utkast til lov om tilrettelegging av høyhastighetsnett for elektronisk kommunikasjon

Maskinentreprenørenes Forbund (MEF) viser til høringsbrev av 3. juni 2016 fra Samferdselsdepartementet i anledning ovennevnte høring.

MEF har gjennomgått høringsnotatet og vil kommentere følgende forhold:

- 1) Generelt om utførers/anleggsentreprenørens utfordringer ved graving.
- 2) Tilgang til informasjon og data om infrastruktur i bakken
- 3) Registrering av x, y og z-koordinater for infrastruktur i bakken
- 4) Samordning av bygg- og anleggsarbeider

1. Generelt om utførers/anleggsentreprenørens utfordringer ved graving

Utførende entreprenør som skal grave i bakken plikter å ta rede på aktuelle kabler og annen infrastruktur som kan ligge i grunnen der det skal graves. Vanlig praksis er å melde inn til gravemeldingstjenesten gjennom Geomatikk AS. Det gjøres en vurdering av om det er behov for kart og eventuell påvisning med peileutstyr. Graving der det ligger kabler og annen infrastruktur skal gjøres på en varsom og forsiktig måte. Merking av infrastruktur og type fyllmasse rundt kabler og rør gir viktig informasjon om beliggenhet. Det graves vanligvis med gravemaskin og en mann i «grøfta». Manglende merking, feil/dårlig fyllmasse og feil på data om beliggenhet øker sannsynligheten for at infrastrukturen kan bli skadet.

Hovedformålet til forslag til ny lov er å legge til rette for gjennomføring av elektronisk kommunikasjon på en kostnadseffektiv måte. Entreprenørene i MEF opplever ofte mye byråkrati i kommunene i forbindelse med graving og legging av ledninger. Høringen berører ikke kommunenes graveregler, men MEF finner det verdt å nevne i forbindelse med denne høringen siden kostnader ved graving kan utgjøre en betydelig andel av totalkostnaden ved etablering av høyhastighetsnett. Det er store forskjeller i kommunenes regler for graving – graveinstruksene. I forbindelse med kommunenes graveinstruksjoner erfarer MEF at det ofte stilles urimelige krav til

MASKINENTREPRENØRENE FORBUND

Org nr.: 980 037 541

Hovedkontor
Postboks 505 Sentrum
0105 Oslo
Fred Olsensgate 3
0152 Oslo
Telefon: 22 40 29 00
Telefaks: 22 33 31 89
firmapost@mef.no

www.mef.no

REGION ØST

Hedmark
Oppland
Østfold
Oslo/Akershus
Postboks 44
2301 Hamar
Grønnegata 40
2300 Hamar
Telefon: 958 72 000

Distriktskontor

Østfold
Oslo/Akershus
Adr. og tlf. se
MEF hovedkontor

REGION SØRØST

Buskerud
Vestfold
Telemark
Broen 6
3170 Sem
Telefon: 33 35 99 90

REGION SØRVEST

Agder
Sør-Rogaland
Kongensgate 24
4610 Kristiansand
Telefon: 958 38 000

REGION VEST

Nord-Rogaland
Hordaland
Sogn og Fjordane
Eidsvågbakken 1
5105 Eidsvåg
Telefon: 994 28 900

REGION MIDT

Møre og Romsdal
Sør-Trøndelag
Nord-Trøndelag
Hornebergveien 1
7038 Trondheim
Telefon: 948 78 000

REGION NORD

Nordland
Troms
Finnmark
Postboks 3670
9278 Tromsø
Stakkevollvn 41
9010 Tromsø
Telefon: 77 62 44 22

Distriktskontor

Finnmark
Postboks 1214
9504 Alta
Skoleveien 12
9504 Alta
Telefon: 915 22 210

SEKSJON RESSURS OG MILJØ

Fagavdelingene
Skog
Brønn og spesialboring
Gjenvinning og avfalls-
håndtering
Postboks 505 Sentrum
0105 Oslo
Fred Olsensgate 3
0152 Oslo
Telefon: 22 40 29 00

kompetanse for å grave i kommunal grunn. Krav til kompetanse fastsettes gjennom tiltaksklasser 1, 2 og 3. Nivå 1 er tilstrekkelig for å kunne utføre enkle gravejobber, mens nivå 2 og 3 kreves for mere komplekse/større jobber. Altfor mange kommuner krever tiltaksklasse 2 på generelt grunnlag. Dette bidrar til at færre anleggsentreprenører kan tilby graving og at gravearbeidet blir unødvendig kostbart. MEF mener kommuner og andre tiltakshavere/nettilbydere må se an graveoppdragets kompleksitet å stille krav til riktig tiltaksklasse. MEF mener bedre nyansering av krav til kompetanse er svært viktig for å fremføre høyhastighetsnett på en rimeligere og god måte. Det må arbeides videre med en samordning av kommunenes graveinstrukser for å få ned kostnadene ved graving.

Fra og med 1. april 2015 har entreprenørene måtte betale for utdeling av kart og påvisning i forbindelse med gravearbeid. MEF konstaterer at dette bidrar til å fordyre gravearbeid ytterligere.

2. Tilgang til informasjon og data om infrastruktur i bakken
Selv med kart fra ledningeier/nettilbyder og påvisning fra Geomatikk AS, er det ikke uvanlig at utførende entreprenør finner «nye ledninger» i bakken som ikke er tegnet inn på kartet. Entreprenørene får ikke tilgang til z-koordinaten for dybde på ledning(er) – derfor utføres forsiktig graving med en «mann i grøfta».

MEF mener en sentral informasjonstjeneste for data om ledninger i grunnen, forvaltet av et offentlig organ som Nkom eller Statens kartverk, er fornuftig både av konkurransehensyn og av beredskapshensyn. Sentrale informasjonstjenester i regi av kommuner, kan også være hensiktsmessig bl.a. på bakgrunn av nærhet til gravearbeidet og kommunale bestemmelser om dette området. Det foreslås i høringen at myndighetene også åpner for at eksterne tjenesteleverandører kan bistå kommunene i dette arbeidet. I dag registrerer MEF at Geomatikk AS er den ledende tilbyder av disse informasjonstjenestene i markedet, og at mange kommuner allerede er kunde.

Brukerbetaling

Geomatikk AS tar som nevnt betalt for kart og påvisning. I høringen legges det opp til at det også skal innføres brukerbetaling for å bruke tjenester fra en sentral informasjonsdatabase, enten det er Statens kartverk eller Nkom som tilbyr tjenesten.

Med plikt for alle nettilbydere å melde inn data på eksisterende infrastruktur i bakken til en sentral informasjonsdatabase, forutsetter MEF at kart entreprenørene kan «kjøpe» fra Statens kartverk evt. Nkom er av god kvalitet. Entreprenøren kan da foreta påvisning selv. Imidlertid er MEF bekymret for at unntak fra plikt til å gi informasjon på grunn av kritisk nasjonal infrastruktur, vil gi svekket kvalitet på dataene i en sentral database. Jf. den nye lovens §12 om unntak. Utførende entreprenør blir da nødt til å supplere ledningdata gjennom de tjenester som tilbys av Geomatikk. I verste fall vil dette bety dobbel brukerbetaling for entreprenørene. Resultatet blir da at alt fortsetter som før der utførende entreprenør må skaffe kart og påvisning gjennom Geomatikks tjenester.

3. Registrering av x, y og z-koordinater for infrastruktur i bakken
MEF mener ideelt sett at registrering av data for ledninger i grunnen i en sentral informasjonsdatabase som forvaltes av et offentlig organ, er et godt forslag. Det

legges opp til at nettilbydere får plikt til å rapportere inn x, y og z-koordinater på eksisterende infrastruktur til en sentral informasjonsdatabase. Erfaringsmessig kan MEF konstatere at ledningeiere for ofte har dårlig kjennskap til dybde på ledningene og alt for ofte hvor mange ledninger de har i grøfta. Dersom nasjonal kritisk infrastruktur også skal holdes utenfor databasen, gir dette svekket kvalitet på dataene. MEF mener derfor det må på plass bestemmelser som sikrer entreprenøren tilgang til data for nasjonal kritisk infrastruktur i forbindelse med konkrete graveoppdrag.

Plikt for utførende entreprenør til å registrere koordinater på funn av «nye kabler», samt ved legging av nye kabler innebærer en betydelig kostnad. Registrering av koordinater forutsetter at dette ansvaret legges fullt og helt på ledningeier/byggherre.

4. Samordning av bygg- og anleggsarbeider

MEF erfarer at anleggsarbeider ofte samordnes der det er hensiktsmessig. Det er selvfølgelig krevende å standardisere samordning av anleggsarbeid. Et krav vil innebære økte kostnader og ikke reduserte kostnader. MEF støtter en effektiv og god anleggsgjennomføring med minst mulig ulempe for både publikum, det offentlige og anleggsbransjen som sådan.

MEF vil avslutte med en støtte til arbeidet for å få på plass et godt og anvendt kartgrunnlag for infrastruktur i bakken. Det pågår et konstruktivt samarbeid mellom partene som berøres av dette. Samtidig erfarer MEF at teknologien, sikkerhetsmessige forhold, forretningsmessige forhold m.m. er et fortsatt umodent område der det vil være behov for fortløpende evaluering. En vesentlig faktor for å lykkes vil være at det settes av offentlige midler til finansiering av en offentlig sentral informasjonstjeneste for ledninger i grunnen.

Maskinentrepenørenes Forbund (MEF) er en frittstående bransje- og arbeidsgiverorganisasjon som representerer mer enn 2000 små, mellomstore og store bedrifter. Hovedtyngden av medlemsbedriftene driver maskinell anleggsvirksomhet, men forbundet organiserer også skogsentreprenører, brønnborere og gjenvinnings- og avfallsbedrifter. Samlet omsetter medlemsbedriftene for rundt 77 milliarder kroner å året og sysselsetter mer enn 30 000 arbeidstakere. MEF har egen hovedavtale med LO og tariffavtaler med Norsk Arbeidsmandsforbund, Norsk Transportarbeiderforbund og Fellesforbundet.

Dette brev oversendes pr. e-post til postmottak@sd.dep.no

Med vennlig hilsen
Maskinentrepenørenes Forbund (MEF)

Trond Johannesen
Adm. Direktør

Stein Gunnes
Sjeføkonom